

Sahib ve Baş muharriri
SİRET BAYAR
Memleket menafiline aid yazılara
sayfalarımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 861
26 Şubat 1939
Cumartesi
Sayısı 100 Paradır.

Onbirinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Atatürk, dün Ankarayı şeref- lendirdiler

Yunan ve Yuğoslav
Başvekilleri

Büyük Şef tarafından
kabul edildiler

Cumhurreisi Atatürk

Ankara 25 A. A. —
Reisicumhur Ata-
türk bu gün Anka-
raya gelmişlerdir.

Ankara 26 (Radyo)
Reisicumhur Ata-
türk bu gün öğle-
den, evvel, Yunan
Başvekili General

Mataksas ve Yu-
ğoslavya Başvekili
Bay Stoyadinoviç
ile Romanya Hari-
ciye müstşarı Bay
Commeni, biri biri
ardı kabul buyur-
muşlar ve ayrı ayrı
nezdlerinde alıkoy-
muşlardır.

Hariciye Vekilimiz

Misafirler şerefine bir akşam
ziyafeti verdi

Ankara 26 (Radyo)
Hariciye Vekili T.
Rüşü Aras, Balkan
konseyi başkanı ek-
selans Mataksas, Yu-
ğoslav Başvekili B.
Stoyadinoviç ve Ro-
manya hariciye müs-
teşarı şereflerine
dün bir akşam zi-
yafeti vermiştir.

Başvekil Celâl Ba-
yar, vekiller, me-
reş elçileri ve bir çok
zavât ziyafette ha-
zır bulunmuşlardır.

Hariciye Vekilimiz
Bay T. Rüşü Aras
Çok samimi bir
hava içinde geçen
ziyafete Elen, Yu-
goslav, Romen ve

İran Hariciye Nazırı öldü

Ankara 25 A. A. —
İran Hariciye Nazı-
rı bir âmeliyat ne-
ticesi ölmüştür.

İspirto

Ucuzlayacak

Ankara 25 A. A. —
Vekiller heyeti ka-
rarile ispirto fiyat-
larında mühim bir
tenzilat yapılmak-
tadır.

Lord Halifiks Dışbakan oldu

Londra 26 (Rad-
yo) — İngiltere Ha-
riciye Nezaretine
Lord Halifikis ta-
yin edilmiştir.

Türk matbuat mü-
messilleri de iştirâk
etmiştir. Ziyafeti bir
suvare takib etmiş-
tir.

Vekiller Heyeti

5 senelik yeni bir Millî Mü-
dafaa programı tesbit etti

Ankara 25 A. A. —
Büyük şefin ver-
dikleri yüksek di-
riktifler esas tutu-
larak hükûmet pro-
grama ithal edilen
ordunun teçizat ve
taslihatına müteal-
lik yapılan hazırlık
ve teklifler Mareşal
Çakmağında iştirâk
ettiği vekiller heyeti
toplantısında tetkik

Mareşal Fevzi Çakmak
olunarak beş senelik
yeni bir millî mü-
dafaa programı tes-
bit olunmuştur.

Almanyada inşa edilen

Dört gemimiz denize endirildi

Ankara 26 A. A. —
Mersin hattı için
Almanyada inşa edil-
mekte olan iki bin
tonluk Etrusk ge-
mimiz bu gün deni-
ze endirilmiştir.

Bu suretle Alman-
yadan sipariş edilen
gemilerden Terak,
Efes, Etrusk gemi-
leri denize enmiş
bulunmaktadır.

Bir hafta içinde Yakalanan Kaçakç

Geçen bir hafta
içinde gümrük mu-
hafaza kuvvetleri
tarafından 29 ka-
çakçı 162 kilo k-

çak eşy. 27 altın,
cephkçı yakalan-
ıştır.

HAYAT VE KÂİNAT

Yazan: Sedad Yesügey

— 5 —

Bunun için gözdaşı denilen bakır sülfat eisini alalım. Elimizdeki mihani ki vasıtalarla küçük, çok küçük parçalara ayırılım her yeni parçadan sonrada teşekkül eden küçüğü tetkik edelim. ve bakır sülfat evsafını arıyalım. Bu bölünme ile nihayet öyle bir dereceye kadar gelmek kabildir ki artık bakır sülfat zerresi, bakır sülfatlıktan çıkar. ve başka cisimler olmağa başlar.

Bu yeni isimler bakır sülfati teşkil eden basit cisimlerdir. İşte basit cisimlere ayırlama derecesine gelen fakat bunlara ayrılmayan küçük zerrecik (Molekül) adını alır. İşte bu küçük molekülün bir araya gelmesinden cisimler meydana gelir. Moleküller en fazla büyüten mikroskoplar ile bile görünmez. Bir cismin içindeki bütün molekül bir birinin eşidir. Hepsi evsaf itibariyle birbirinin aynıdır. ve her birisi cismin evsafını gösterir.

Moleküller cisimlerin içinde devrim (Hareket) halindedir. Bu devrim neticesi olarakta üç cins madde meydana çıkmıştır. Meselâ bazı cisimlerin molekülleri yalnız bulunmuş oldukları noktalar etrafında devim yapabilirler. Bu devimi bir ucu bir yere tesbit edilmiş özgür (serbest) olan diğer uçta her hangi bir kuvvet altında iki tarafa doğru sallanan bir çubuğun devimine benzetebiliriz. Bu gibi devime malik molekülün meydana getirdiği cisme kati (sulp) cisimler denilir.

Bazan molekül bir nokta etrafında olmayıp ta bir saha içinde devim yaparlar. Bu devimi bir ucu doldurulmuş böhçe devimine benzetebiliriz. Böhçeler odanın dışına çıkamazlar. Faki molekülün dışarıya çıkması için bir yoldan geçmesi gerekir.

Uçucu olarak her tarafa doğru gidebilecek şekilde devime malik moleküller vardır. Bunlar meselâ kafesten kaçmış kuşların her tarafa doğru kaçtıkları gibi hareket ederler.

Bu moleküller de gaz cisimleri meydana getirirler.

Görülüyorki hangi cisim olursa olsun molekülün bir araya gelmesiyle meydana gelir. Bunlar cismin içinde gayri muayyen bir şekil ve durum (vaziyet) dadır. Kendileri çok küçük, adetleri çok fazladır.

Mesela bir santimetre mikâbi hidrojen gazında bulunan molekülleri sayalım. 272 trilyon adette olduğunu görürüz. Bu ufak zerreciklerin de kendilerine göre bir de çap (kutu) ları vardır ki bir santimetrenin yüz milyonda biridir.

Bütün bu molekülleri yanyana dizsek 2 milyon Km. den daha uzun bir tul elde etmiş oluruz. Buna mukabil hepsini yanyana aralarında hiç hava boşluğu kalmayacak şekilde yapııştırıp sıkıracak olursak ancak em. 3 nin milyonda 14 dü kadar bir hacmi işgal ettiğini görürüz. Yani hemen hemen Km. 3 içinde bir nokta kadar küçük bir yer kaplar. Moleküllerin teşkil ettiği cisimler içinde kendilerine mahsus hareketler malik olduklarını biliyoruz. Bundan başka bir birlerine kuvvette gösterirler. Bu çekme kuvveti moleküllerin sürat tesisine bağlıdır. Sürat ne kadar çoğalırsa çekme kuvveti o kadar azalıyor. ve bundan dolayı da moleküller bir birlerinden uzaklaşıyor, birbirinden ayırmak kolaylaşıyor.

— Sonu Var —

ŞEHİR ve İLÇE HABERLERİ

Bay Hıfzı Mutlu gitti

Zehirligaz dersleri vermek üzere şehrimize gelmiş olan Birinci Umumî Müfettişlik sıhhiye müşavir muavini Bay Hıfzı Mutlu Diyarbakıra gitmiştir.

Yağmur

Son bir kaç gün zarfında vilâyetimiz bölgesine 59 milimetre yağmur düşmüştür.

Meteoroloji memuru

Şehrimizde tesis edilecek meteoroloji memurluğuna 25 lira maaşla Zonguldaktan Bay Kemal Üşenmez tayin edilmiştir.

Kar

Dün şehrimizde yağan Karın irtifai sekiz milimetredir. Henüz erimediğinden su miktarı alınmamıştır.

KÜÇÜK VE SEÇME HABERLER..

Nafia Vekili

Bir müddettenberi İstanbulda bulunmakta olan Nafia vekilimiz Ali Çetinkaya geçen salı günü Ankaraya gitmiştir.

mareşal Goring

Mareşal Goering Reiscümhurun daveti üzerine bir av partisinde bulunmak üzere geçen çarşamba günü var soya gitmiştir.

Lehistan hariciye Nazırı

Resmen bildirildiğine göre, Leh hariciye nazırı Bay Beck, İtalyan hükûmetinin daveti üzerine Mart bidayetinde Romayı ziyaret edecektir.

Gümrük

Umum müdürü Gümrükler umum müdürü bugünlerde İzmirden Ankaraya gidecektir.

İspirto fiatları

Hükûmet İspirto fiatlarının indirilmesi için bir kararname projesi hazırlamıştır.

Seyyah vapuru

Geçen Salı günü Jenisse vapuru ile İstanbulla bir seyyah kafilesi gelmiştir.

Bir Kaza

Almanyadan Paris'e gitmekte olan bir tayyare yolda alev almış ve içinde bulunanların hepsi yanarak ölmüştür.

Garib Vak'alar

Yüz Yaşında Cençbir kadın

Geçen pazar günü Amerika'da 100 üncü yılına giren Ksicer adında bir kadından bahsedilen Amerika gazeteleri şöyle yazmaktadır.

«Bütün hayatında gözlük takmamış, baston kullanmamış, şimdiye kadar da hastalık geçirmediği bu kadının iş hayatı tam yerinde olduğunu ve her gün genç kadın kadar iş gördüğünü ve mükemmel yün ördüğünü yazmaktadır.»

Tütün ekimi

Tütün ekimi takalarının yeniden tesbiti mevzuu bahsedilmektedir.

Bulgar kraliçesi

Bulgar kraliçesi amca zadesinin düğününde bu'unma üzere İtalyaya gitmişlerdir.

Umumî Af

Yüksek Sovyet meclisinin divanı zılordunun yirmi ci yıl dönümü münasebetile umumî bir af ilan etmiştir.

Yurtdaşı!

Yiyeceğin, geyceğin velhasıl her şeyin yerlisini kullanmayı yeni içtimâhi ahlâk emreder.

Onun için sen de mah kullanmayı unutma.

Yabancı Basınlarda

Sovyet Basını:

Berchtsgaden mülakatı

Izvestia gazetesinin 14 Şubat 1938 tarihli nüshasında Şuşnig'in Hitlerle görüşmesi hakkında "Berchtsgaden mülakatı" başlığı altında neşrolunan makalede ezeümle şöyle bir mütalea yürütülmektedir:

Avusturya başvekili Şuşnig'in birdenbire Berchtsgadene davet edilmesinin mahiyetini, bu daveti Almanyadaki siyasi dahili hadiselerle karşılaştırmadıkça, anlamak mümkün değildir. 4 Şubatta alınan kararların üçüncü İmparatorluktaki dahili ağır buları bertaraf edemediği vuzuh kesbettikçe, Almanya'daki hadisatın bundan sonraki inkişafını göz almadan takib etmek zarureti daha sarıh bir surette meydana çıkmaktadır.

Eaşist General Reichenau'nın Münihden Laypzig'e yani Alman-Çekoslovak hududuna oldukça yakın bir yere nakledilmesi gibi zahiren ehemmiyetsiz görülen böyle bir fakta ecnebi matbuatın fazla ehemmiyet vermeleri de hiç boş değildir. Avusturya, Berlin tarafından tehlikenin kuvvetlenmesine cevaben askerî hizmet müddetini bir buçuk seneye çıkarmıştır.

Hitlerin yeni kabineyi henüz "Raystağa takdim etmeye" vakit bulmadan Avusturya başvekilini Berchtsgaden'e davet etmesinde ancak bir mana olabilir. ki, bu da Hitlerin hedeflerinin bir fenalık mahiyetinde bulunmadığına Avusturyayı ve bütün cihanı inandırmak istemesidir.

Bu mülakata sebebiyet veren keyfiyetlerle görüşmelerin sayri hakkında şimdilik mevcut ve birbirleriyle fevkalâde tezat teşkil eden haberlerden bu mülakatın ma-

hiyeti hakkında tam bir neticeye varmak henüz mümkün değildir. Maamafih, bir Hitlerinin Avusturya kabinesine girmesi, Avusturyanın "antikomintern" paktına iltihakı, Avusturya istiklâlinin Berlin tarafından ikinci defa olarak garanti edilmesi gibi esaslar üzerinde bir anlaşma husule geldiği hakkındaki İngiliz mem-balarında intişar eden haberlere fevkalâde bir ihtiyatla bakmak icap etmektedir. Maamafih Hitlerin programının tahminen böyle olduğu da doğru olabilir. Avusturyanın istiklâlini tanıyan 11 temmuz 1936'daki mukaveleinin altına bir daha imza vazetmenin Berlin politikacıları için ne ehemmiyeti olabilir! daha çoktan değil Avusturyada bir Hitlercilik isyanı plânının meydana çıkarılmasıyla bütün dünya bu gibi imzaların bu imzaları muhtevi kâğıt kadar bile bir kıymeti olmadığını sanki anlamadı mı?

Bugün Berlin için mühim olan mesele, Avusturyanın göstereceği "müsamahalar"ın mikyasında değildir. En safdil insanlar bile "sulheü" teminatların Hitler ve Ribbentrop nazarında ancak muvakkat bir manevradan ibaret olduğunu anlamaktadırlar.

Asıl mesele, hali hazırda Berlin için, hiç olmazsa Viyana ile bir "uzlaşma" ve "yakınlaşma" husule geldiği zevahirini göstermek zaruretinin doğmasıdır. Bugün Berlin çok kanaatkâr olmuştur. Buna ise Romanyadaki hadiseler ve İtalyan-İngiliz görüşmelerinin yeniden başlaması sebebiyet vermiştir.

Son zamanlarda "mihver" in sarsılması, Şuşnig'in Berchtsgadene davet edilmesinde Mussolini'nin tavassutu bulunduğu hak-

Balkan Antantı konseyi

Ankara 25 A. A. — Balkan antantı daimî konseyinin altıncı toplantısına iştirâk etmek üzere Yunanistan-Yugos-

lavya Başvekilleriyle Romanya Hariciye müsteşarı bu gün Ankaraya gelmişlerdir.

Türkiyenin İthalat ve ihracat miktarı

Ankara 25 A. A. — Türkiyenin 1938 ikinci kânun ithalatı kıymet itibarile dokuz, ihracatı ise on üç milyon liraya

varmıştır. Geçen yılın aynı ayına nazaran ithalatımızda 415 ihracatımızda da iki milyonluk bir artış vardır

BU GÜNKÜ POSTALAR

Bugün sabah saat 8,30 da tren postası gelecek, 6 da Savur, Midyat, Gercüş, Cizre, 10 da Diyarbakir, 11 de Nusaybin, Kızıltepe ve Derik postaları gidecektir.

Yarinki postalar

Yarın sabah saat 8,30 da Tren 13,30 da Nusaybin 18 de Savur, Midyat Gercüş

kindaki sayıların tamamıyla hakikate yakın olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Son günlerin hadiseleri Avusturyaya büyük ve mühim bir ders vermektedir. Hadiselerin inkişaf seyri Avusturyaya hiç beklenilmeyen yeni bir mühlet vermiştir ki Avusturya bu mühletten istiklâlini takviye yolunda istifade edebilir.

zehirli gaz Formaları

Gazetemizde parça parça neşretmekte olduğumuz (Zehirli Gaz) dersleri forma halinde basılmıştır. Beher forma (3) kuruşa matbaamızda satılmaktadır.

ve Cizre postaları gelecektir.

Sabah saat 10 da Diyarbakir postası gidecektir.

1 Marttan itibaren

Satın almış olduğumuz en son sistem RADYO ile sayın okurlarımıza günün en önemli haberlerini vereceğimizi MÜJDELERİZ..

PIYASA

Cinsi	Kilosu	Kr.	Sn.
Buğday	4		
Arpa	3		50
Un (Bir çuval)	650		
Darı	3		
Nohut	3		50
Mercimek	3		50
Pirinç	19		
Sade Yağ	95		
Tere yağı			
Zeytin yağı	60		
Yün	45		
Deri	38		
Badem	18		
Badem içi	70		
Ceviz	15		
Ceviz içi	35		
Mahlep	25		
Mazi	16		
Kesme Şeker	35		
Toz şeker	32		
Kahve	130		
Sabun	55		
Çay	350		
Kuru üzüm	20		
Pekmez	18		
Bal	40		
Pestil	30		
Suçuk	40		

ULUS SESİ

ABONE ve İLÂN Şartları

Abone Şartları

Aylığı	Türkiye için	Haric için
	Kuruş	Kuruş
Üç Aylığı	300	
Altı Aylığı	450	800
Seneligi	800	1500

İLÂN ŞARTLARI

İlânın beher satırından (10) Kuruş alınır. İlân neşrinden mesuliyet kabul edilmez. Günü geçen nushalar (10) kuruştur.

İDAREHANESİ
Eski Halkevi Binası, Hususi Daire
Telgraf Adresi
Mardinde "Ulus Sesi,"

MARDİN'DE ULUS SESİ

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri
Direktörü
M. Siret Bayar
Basıldığı yer: (ULUS SESİ) Basımevi

MARDİN'DE Ulus Sesi Basımevi

Doğu İllerinin en modern bir BASİMEVİDİR

Her nevi Defter, Çek, Bono, Makbuz, Kâğıt başlıkları
Kartvizit, Davetiye kartları, Duvar Afişleri, Sinema
ve Tiyatro Biletleri çok güzel bir şekilde basılır ve
kısır bir müddet içinde teslim edilir.

**Yeni getirttiğimiz fantazi, kûbik harflarla çok
şık reçete kâğıdı basılır.**

Verilecek siparişler, gönderilecek paralar Mardinde (Ulus Sesi
Basımevi) İdare müdürlüğü namına gönderilmelidir.

Dışarıdan gönderilecek sipariş nûmunelerinin okunaklı bir
surette yazılmasını sayın müşterilerimizden dileriz.

YÜZDE 20 TENZİLATLA Ucuz kitap Satışları Başladı Satış Yeri

Ulus Sesi Basımevinde gazete
ve kitap bayii Cemal Işınay

Doktor - Operator Saim Kesen

Ameliyatlarını mutedil şeraitle
yapmağa başlamıştır

PAZARTESİ ve CUMA GÜNLERİ
fukaralara meccanen bakmaktadır

Adres: Postahane yanında, Park karşısında

ELMAS MAKAS

C. Yavuz

Kadın Terzi

Birinci cadde Singer acentesi yanında

Dikişlerin güzelliği ve ucuzluğu

Rekor kırmıştır

Beğenilmeyen malların parasını
derhal öder

Bir dafa tecrübe bunu ispat eder

Hurrem Sultan

Milli Roman

Yazan; M. Turhan Tan

**Bu değerli roman satılık için
gelmiştir.**

Matbaamızda, gazete ve kitap satış yurdundan
arayınız.

MODEL Aylık Moda mecmuası

9 numaralı İkincikânun
sayısı çıktı

Bütün Bayanlara ve
kadın terzilerine tav-
siye ederiz.

Güven Tecimevi

Gaz, Benzin, makina yağları,
Mişlen otomobil lastiklerinin

Toptan ve Perakende

EN UCUZ SATIŞ YERİDİR

MUHSİN TEVFIK

Her çeşit Gramofon plak ve
malzemeleri satıcısı
Tenzitath satışlara başlamıştır

kadın VE moda SAYFAMIZ

Bir kaç gün
Sonra!

Halis Morina Balık Yağları

Büyük şişesi 60 kuruş

Satış Yeri: Abdo Teppo
Mardin Birinci cadde No. 165